

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง คำวิเศษณ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำวิเศษณ์
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ เป็นคำที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายกริยา และเป็นส่วนหลักของวิเศษณ์วลี คำวิเศษณ์จึงเป็นส่วนประกอบของวิเศษณ์วลีมักปรากฏหลังหน่วยกริยา หากเป็นคำกริยาอาการหรือคำกริยาคุณศัพท์คำวิเศษณ์จะปรากฏหลังคำกริยาโดยตรง เช่น นกเขาบินสูง แต่หากเป็นคำกริยากรรมคำวิเศษณ์จะปรากฏหลังคำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยานั้น เช่น แม่เขาทำกับข้าวเก่ง เป็นต้น สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๕: ๔๑-๔๕) แบ่งคำวิเศษณ์ออกเป็น ๔ ชนิด ได้แก่

๑) คำวิเศษณ์สามัญ เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยาโดยทั่วไป เช่น

- วันนี้รถติดจัง
- เขามาตรงเวลาที่เดียว
- นอนนอนแล้ว
- แม่บ้านทำกับข้าวเอง

๒) คำวิเศษณ์ขยายเฉพาะ เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยาคำใดคำหนึ่งโดยเฉพาะ คำวิเศษณ์ประเภทนี้จะแสดงลักษณะเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งของคำกริยา เช่น

- แดงแจ้
- เปียกซึก
- อ้วนตะลุกปุก
- กัดฟันกรอด ๆ

นอกเหนือจากนั้นบางสำนวนทำหน้าที่เดียวกับคำวิเศษณ์ จัดเป็นคำวิเศษณ์ด้วย เช่น

- พุดน้ำไหลไฟดับ
- ทำงานหามรุ่งหามค่ำ
- สันเป็นเจ้าเข้า

๓) คำวิเศษณ์แสดงคำถาม เป็นคำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงคำถามเกี่ยวกับการกระทำ ว่ากระทำไปเพราะเหตุผลอะไรหรือเพื่อวัตถุประสงค์อะไร กระทำลงไปเวลาใด กระทำไปลักษณะใด ได้แก่คำว่า ทำไม เหตุใด เพราะเหตุใด ไย ไฉน เมื่อไร อย่างไร ฯลฯ เช่น

- ทำไมสัตว์ป่าหลายชนิดจึงสูญพันธุ์ (ถามว่ากระทำไปเพราะเหตุใด)
- เครื่องบินจะลงเมื่อไร (ถามว่ากระทำลงไปเวลาใด)
- อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้อย่างไร (ถามว่ากระทำไปลักษณะใด)

๔) คำวิเศษณ์บอกเวลา เป็นคำวิเศษณ์ที่ใช้เพื่อบ่งบอกเวลาที่เกิดเหตุการณ์หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า กลางวัน กลางคืน คำ ๆ เข้า ๆ พรุ่งนี้ มะรืนนี้ ตะกี้ ฯลฯ เช่น

- คำ ๆ เราก็ติดต่อเขาได้ / เราติดต่อเขาได้คำ ๆ
- ตะกี้ใครโทรศัพท์มา / ใครโทรศัพท์มาตะกี้